

Sygn. akt II KK 297/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **R. W.**

ukaranego z art. 94 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

w dniu 7 lipca 2022 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w P.

z dnia 20 kwietnia 2022 r., sygn. akt II W [...],

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięcia o karze i
przekazuje sprawę w tej części Sądowi Rejonowemu w P. do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P., wyrokiem nakazowym z dnia 20 kwietnia 2022 r., sygn. akt II W [...], uznał R. W. za winnego tego, że w dniu 26 lutego 2022 r. około godziny 18:05 w miejscowości B. na ul. P., gmina B., woj. [...] prowadził pojazd marki V. o nr rej. [...] nie posiadając do tego wymaganych uprawnień, z przyjęciem, że obwiniony prowadził wskazany pojazd po drodze publicznej, tj. wykroczenia

zakwalifikowanego z art. 94 § 1 k.w., za które wymierzył mu karę grzywny w wysokości 300 zł oraz orzekł o kosztach sądowych.

Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 5 maja 2022 r. bez zaskarżenia.

Z kasacją od prawomocnego wyroku wystąpił Prokurator Generalny, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze oraz w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, na niekorzyść R. W.. Skarżący zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 94 § 1 k.w., polegające na wymierzeniu R. W. na podstawie tego przepisu, za przypisany mu czyn popełniony w dniu 26 lutego 2022 r., kary grzywny w wysokości 300 zł, podczas gdy zgodnie z jego dyspozycją, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r., kara grzywny mogła być wymierzona w wysokości nie niższej niż 1 500 zł;

- art. 94 § 3 k.w., polegające na odstępianiu od orzeczenia wobec R. W. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, podczas gdy jego orzeczenie było obligatoryjne wobec uznania obwinionego za winnego popełnienia wykroczenia, o którym mowa w art. 94 § 1 k.w.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja ta jest w całości oczywiście zasadna i dlatego mogła być uwzględniona na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

Nie dostrzegł bowiem Sąd Rejonowy, że na podstawie art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U., poz. 2328) przepisowi art. 94 § 1 k.w. nadano następujące brzmienie: „Kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu prowadzi pojazd mechaniczny, nie mając do tego uprawnienia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1 500 złotych”, zaś § 3 tego artykułu otrzymał brzmienie: „W razie

popelnienia wykroczenia, o którym mowa w § 1, orzeka się zakaz prowadzenia pojazdów". Zmiany te weszły w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. i obowiązywały zarówno w dacie popelnienia przedmiotowego wykroczenia, jak i wydania zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego.

Słusznie zatem podnosi skarżący, że w tych realiach wymierzenie na podstawie art. 94 § 1 k.w. R. W. za przypisane mu wykroczenie kary grzywny w wysokości 300 zł nastąpiło z rażącym uchybieniem jej minimalnego ustawowego progu, co w oczywisty sposób wpłynęło wręcz na treść orzeczenia.

Ponadto, uwzględniając przywołane brzmienie art. 94 § 3 k.k. obowiązujące w dacie wyrokowania, w sytuacji skazania za wykroczenie z art. 94 § 1 k.w. obligatoryjne było orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Zwrócić jeszcze trzeba uwagę, że wprowadzając w art. 94 § 3 k.w. ustawodawca posłużył się ogólnym zwrotem „zakaz prowadzenia pojazdów”, to jednak w przepisie tym znajduje się odwołanie do art. 94 § 1 k.w. Opisane w tym przepisie wykroczenie polega zaś na prowadzeniu bez uprawnień pojazdu mechanicznego w przeciwieństwie do § 1a tego przepisu, który dotyczy pojazdu innego niż mechaniczny. Uwzględniając zatem okoliczność, że w odniesieniu do analogicznego unormowania zawartego w treści art. 87 § 3 k.w. w orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie podnoszono, że zakaz prowadzenia pojazdów, aby stanowił realną dolegliwość dla ukaranego za powyższe wykroczenie oraz realizował cele, które środek karny z art. 87 § 3 k.w. ma urzeczywistnić, musi pozostawać w funkcjonalnym związku z rodzajem pojazdu, którego prowadzenia dopuścił się sprawca (zob. np. wyrok SN z dnia 13 czerwca 2019 r., sygn. akt III KK 222/18), należy orzec zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych.

W konsekwencji, uznanie w realiach sprawy R. W. za winnego prowadzenia pojazdu mechanicznego bez wymaganych do tego uprawnień, a więc wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., rodziło po stronie Sądu obowiązek orzeczenia względem niego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów tego samego rodzaju. Brak orzeczenia tego środka karnego stanowił zatem oczywiste i rażące naruszenie prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść wyroku.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok nakazowy w zakresie rozstrzygnięcia o karze (co obejmuje też rozstrzygnięcie o środkach karnych – art. 447 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. i art. 112 k.p.w.) i przekazał sprawę w tej części Sądowi Rejonowemu w Puławach do ponownego rozpoznania. W postępowaniu

ponownym Sąd ten baczył będzie, aby zastosowane sankcje odpowiadały przepisom prawa materialnego. Brak jest przy tym przeszkód prawnych, by w ponownym postępowaniu orzekać w trybie nakazowym, o ile wystarczające będzie zdaniem Sądu wymierzenie obwinionemu kary nagany, grzywny albo kary ograniczenia wolności (art. 93 § 2 k.p.w.).

Kierując się powyższym, orzeczono jak w wyroku.

[as]